

بسم الله الرحمن الرحيم

له انصارو سره محبت د ايمان نښه ده

(ژباړه)

ابن بطلال د صحيح البخاري د شرحې په «عَلَامَةُ الْإِيمَانِ حُبُّ الْأَنْصَارِ» باب کې له انس رضي الله عنه څخه روايتوي، چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل:

«آيَةُ الْإِيمَانِ حُبُّ الْأَنْصَارِ، وَآيَةُ النِّفَاقِ بُغْضُ الْأَنْصَارِ»

ژباړه: له انصارو سره محبت د ايمان نښه ده او له انصارو سره بغض او کينه کول، د نفاق نښه ده.

عباده بن صامت رضي الله عنه چې د بدر په جگړه کې يې گډون درلود او د عقبې شپې له نقيبانو څخه و (نقيب هغه کس دی، چې شپږ کسيزه ډله رهبري کوي)، داسې روايتوي: رسول الله صلى الله عليه وسلم په داسې حال کې چې له يو شمېر اصحابو سره ناست و، وفرمايل:

«بَايَعُونِي عَلَى الْأَثَرِ كَمَا بِاللَّهِ شَيْئًا، وَلَا تَسْرِقُوا، وَلَا تَزْنُوا، وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ وَلَا تَأْتُوا بِبُهْتَانٍ تَفْتَرُونَهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ، وَلَا تَعُصُوا اللَّهَ فِي مَعْرُوفٍ، فَمَنْ وَفَى مِنْكُمْ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ، وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا، فَعُوقِبَ فِي الدُّنْيَا، فَهُوَ كَفَّارَةٌ، وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا ثُمَّ سَتَرَهُ اللَّهُ فَهُوَ إِلَى اللَّهِ، إِنْ شَاءَ عَفَا عَنْهُ، وَإِنْ شَاءَ عَاقَبَهُ». فَبَايَعْنَاهُ عَلَى ذَلِكَ»

ژباړه: له ما سره پر دې باندې بيعت وکړئ؛ چې له الله سبحانه و تعالی سره څه شی شریک نه کړئ، غلا ونه کړئ، خپل بچیان ونه وژنئ، پر یو بې گناه کس تور پورې نه کړئ (دغه تور په خلکو کې خپور نه کړئ) او په غوره کارونو کې نافرمانی ونه کړئ. له تاسو څخه چې هر یو پر دغو مواردو وفا وکړي، د الله (سبحانه و تعالی) له لوري به اجر ورکړل شي او که له تاسو څخه هر یو دا گناهونه وکړي (له شرک پرته) او په دې دنیا کې جزا ورکړل شي، هغه جزا به یې د گناهونو کفارو وي. خو که چا له دغو گناهونو څخه یوه گناه وکړه او الله (سبحانه و تعالی) د هغه گناه پټه کړه، نو د هغه (سبحانه و تعالی) خوښه چې په اخرت کې یې بښي او که جزا ورکوي. عباده بن صامت زیاته کړه: نو ځکه موږ په دغو مواردو کې له رسول الله صلى الله عليه وسلم سره بیت وکړ.

مهلب وايي: د رسول الله صلى الله عليه وسلم دغه خبره (علامه الإیمان حب الأنصار) د انس په حدیث کې بیان شوې ده. خو د عباده حدیث د انصارو د فضیلت په اړه راغلی دی، ځکه انصار هغه لومړني کسان وو چې له رسول الله صلى الله عليه وسلم سره په بیت کولو کې یې دغه فضیلت په اسلام کې خپل کړ او دا په اسلام کې لومړنی بیعت و چې په مکه کې له انصارو سره وشو، چې یوازې ۱۲ تنو انصارو پکې برخه اخیستې وه.

ابن اسحاق هم پخپل کتاب کې دغه مسله یاده کړې ده. همدارنگه عباده رضي الله عنه ویلي: «له رسول الله صلى الله عليه وسلم سره د اصحابو یوه ډله وه، که څه هم مهاجرینو په مکه کې اسلام منلی و، خو د انصارو په څېر یې بیعت نه و کړې؛ نو

دغه موضوع څرگندوي چې انصار هغه لومړني کسان وو، چې د الهي توحيد او اسلامي شريعت په اعلان سره يې بيعت وکړ او د ژوند تر وروستيو شېبو پرې ورته ژمن پاتې شول. په همدغه دليل، له انصارو سره محبت کول د ايمان نښه ده... پای.»

انصار هغه ډله وه چې د رسول الله صلی الله عليه وسلم ملاتړ يې وکړ او د الله سبحانه و تعالی دين ته په نصرت ورکولو سره يې له رسول الله صلی الله عليه وسلم سره بيعت وکړ. نصرت يعنې له هغه فکر سره د قدرت او دفاع يو ځای کول، چې نصرت ورکوونکو پرې ايمان راوړی وي. نصرت، د طريقې اړوند يو شرعي حکم دی؛ ځکه مبدأ له فکري او طريقې څخه جوړه شوې ده. فکره له هغې عقيدې او حل لارو څخه عبارت ده، چې د انساني ستونزو د له منځه وړلو لپاره راغلې ده او طريقه بيا د عقيدې د ساتنې او لېږد تر څنگ، د هغې د حل لارو پلې کوونکې کړنلاره ده.

نو هره مبدأ چې په رښتيني ژوند کې عملي کېدل غواړي، نو يوه مناسب جوړښت ته اړتيا لري، چې په رښتيني ژوند کې مبدأ تنظيم، خوندي او حمل کړي او حل لارې يې عملي کړي. د نصرت مفکوره د طريقې له احکامو څخه اخیستل شوې، چې په ژوند کې د مبدأ د عملي کولو څرنگوالي بيانوي. دغه کار د هغه دولت په تاسيس سره کېږي، چې د عقيدې پر اساس ولاړ وي او د هغې ساتنه، لېږد او حل لارې عملي کوي.

په حقيقت کې دغه وياړ د لومړي ځل لپاره د هغو انصارو په برخه شو، چې رسول الله صلی الله عليه وسلم ته يې په مدينه منوره کې پنا او نصرت ورکړ او هغه عقیده يې په ټول توان سره په غېږ کې ونيوله، چې پر رسول الله صلی الله عليه وسلم نازل شوې وه او دوی هر څه چې درلودل، د هغې په لاره کې يې قربان کړل؛ تر دې چې اسلامي دولت تاسيس شو، پرمختگ يې وکړ او پراخ شو.

په همدې توگه مور پوښتلی شو، چې انصار نن ورځ چېرې دي؟ د الله سبحانه و تعالی قدرتمند او اغېزناک کسان چېرې دي؟ يعنې هغه کسان چې خپل ټول ارزښتمند شيان له اسلام سره د نصرت او مرستې کولو لپاره او د اسلامي دولت (د نبوت پر منهج د راشده خلافت دولت) د تاسيس لپاره بښي، ترڅو هغه ستر وياړ ترلاسه کړي، چې د رسول الله صلی الله عليه وسلم اصحابو ترلاسه کړی و.

اې ربه! د نبوت پر منهج خلافت دولت راپه برخه کړه، چې د هغه په وسيله د مسلمانانو ستونزې او سختۍ حل شي او له هغوی څخه غمونه او مصيبتونه لرې شي! اې ربه! په خپل کریم نور سره ځمکه روښانه کړه. اللهم آمين آمين!

ژباړه: بهير «وياړ»